

پیش بینی تفکر مدیران بر پایه‌ی خلق، انتشار و کاربرد دانش

محمود اکرامی^{۱*}، سیده زهرا میرقادری^۲

Received: 25/08/2018

صفحات: ۳۲۱-۳۰۴

دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۰۶/۰۳

Accepted: 01/06/2019

پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۰۳/۱۱

چکیده

این مطالعه از حیث هدف کاربردی و از حیث شیوه‌ی جمع آوری داده‌ها، توصیفی، تک متغیری و همبستگی است. جامعه‌ی آماری این تحقیق شامل کلیه‌ی مدیران مدارس و مدیران شاغل در اداره‌های آموزش و پرورش استان البرز (۴۰۰ نفر) که در سال تحصیلی ۹۷-۹۶ مشغول به کار هستند. از بین آنها، ۱۶۷ نفر به صورت نمونه‌ی در دسترس به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. داده‌های پژوهش از طریق پرسشنامه‌ی محقق ساخته‌ی مدیریت دانش و پرسشنامه‌ی سبک تفکر هریsson و برامسون جمع آوری شده است و از طریق آزمون‌های t تک نمونه‌ای، فریدمن، مجذور کای، و همبستگی بنیادی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج پژوهش در جامعه‌ی آماری مورد مطالعه بیانگر این است که وضعیت خلق و کاربرد دانش در حد متوسط و انتشار دانش بالاتر از حد متوسط قرار دارد. در همه‌ی مؤلفه‌های سبک تفکر، نمره‌ی بین ۴۹ تا ۵۹ را کسب کرده‌اند.

کلید واژگان: سبک تفکر، خلق دانش، انتشار دانش، کاربرد دانش.

۱. دانشیار مدیریت آموزشی دانشگاه پیام نور تهران جنوب، تهران، ایران

Email:m.ekrami@pnu.ac.ir

نویسنده مسئول:

۲. کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه پیام نور تهران جنوب، تهران، ایران

مقدمه

تحول در مدارس را می‌توان در رویکرد سیستمی به مدیریت دانش جستجو کرد. برای مدارسی که خواهان اثربخشی بیشتری در سازمان‌اند، معلمان باید به شناسایی و کمک به تعریف اهداف برنامه‌ریزی و استانداردهای آموزشی در مدارس اقدام نمایند. معلمان نیازمند تشویق، حمایت و شناخت منابع کلاسی مشترک و دانش حرفه‌ای‌اند. اگر بخواهیم مدیریت دانش را در مدارس شاهد باشیم، ناچار هستیم ارکان آن: خلق، انتشار، و کاربرد دانش، را در مدارس عملیاتی کنیم و انگیزش افراد به تسهیم و تقسیم دانش و تبادل اطلاعات خود با دیگران را افزایش دهیم. هدف از تسهیم دانش، بهبود جامعه‌ی مدرسه‌ی یا افزایش مبنای دانش مدرسه برای تصمیم‌گیری مؤثرتر و کارآتر در همه‌ی جوانب سازمان آموزشی است. فرایند تحول در مدارس به‌طور متداول فرایند انتقال از بالا به پایین را در ساختار سازمان طی می‌نماید که این امر تنها به‌واسطه‌ی اقدامات مستقیم مدیران صورت می‌پذیرد (Sarmadi & Seyf, 2008:197).

ناگفته‌ی پیداست که سبک‌فکری مدیر چه تأثیری در زمینه‌ی خواهد داشت. یک مدیر با یک سبک‌فکری می‌تواند تسهیل گر فرادید خلق، انتشار و کاربرد دانش باشد و مدیر دیگر با سبک‌فکری دیگر نه تنها کمک‌کننده نیست بلکه می‌تواند مانع جدی در این مراحل باشد. حساسیت و اهمیت مدیریت و رهبری در مدارس ابتدایی به خاطر آغاز تعلیم و تربیت و اثر آن بر ادامه فرایند آموزش در سایر دوره‌ها بیشتر است..

نتایج مطالعات حاکی از آن است که مدیران بر حسب سبک تفکرشن، سبک رهبری متمایزی داشته‌اند (Chang et, (2001); Solg & Atashpoor, (2005); Yildirima, (2008) (MahdaviShakib & Ahanchia, 2014) علاوه بر این سبک‌های فکری متفاوت مدیران و افراد در سازمان‌های متفاوت، می‌تواند منجر به عملکردهای متفاوتی شود، زیرا سبک تفکر فردی به‌شدت بر چگونگی تجزیه و تحلیل، ارتباط با دیگران، رویکردها، موقعیت‌ها، سازمان‌دهی کردن، حل مسائل، رهبری و مدیریت تأثیر می‌گذارد. (Harrison & Bramson (1997) (Keshtkaran, Mohabati, Hedayati & Roshanfar, 2014). می‌تواند به افراد کمک کند تا نقاط ضعف و قوت خود را تشخیص دهند و بفهمند چگونه می‌توانند استراتژی‌های خود را در تصمیم‌گیری و حل مسئله‌گسترش دهند. این امرمی‌تواند سبب کاهش تصمیمات اشتباه شود (Zareei (2007) به نقل از Keshtkaran & et, all, 2014) شناخت سبک‌های تفکر و متغیرهای مرتبط با آن در آموزش و پرورش امری لازم و ضروری است، زیرا بسیاری از تفاوت‌ها در عملکرد افراد را به جای نسبت دادن به توانایی، می‌توان

به سبک‌های تفکر نسبت داد. از سوی دیگر در کسبک‌های تفکر به افراد کمک می‌کند بهتر دریابند که چرا بعضی از فعالیتها برای آن‌ها مناسب و برخی دیگر مناسب نیستند؛ درواقع سبک تفکر دلیلی برای عملکرد متفاوت افراد باشد (Sharifi & Ghavam, 2006). بنابراین از آنجاکه سبک تفکر، مدیران را نسبت به توانایی‌های خودآگاه‌تر می‌کند و به آن‌ها امکان تصمیم‌گیری درست را در مراحل گوناگون زندگی می‌دهد، سبک‌های تفکر عامل مهمی در موفقیت مدیران می‌باشند. سبک تفکر یک استدلال خاص و استراتژی حل مسئله است که به روشن شدن این مطلب کمک می‌کند که چرا افراد در مسائل مربوط به زمینه‌های تحصیلی و شغلی، یا در تعاملات اجتماعی با سایر افراد به شیوه‌های متفاوت واکنش نشان می‌دهند. (Hoseyni & Morfi & Jang, 2009) به نقل از Hoseyni & Danayifard, 2012) حال طبق آنچه از سبک تفکر بیان شد، مشخص می‌شود که سبک تفکر یک مدیر تأثیر قابل ملاحظه‌ای در تصمیم‌گیری درست برای خلق دانش در سازمان، چگونگی فرآیند دسترسی‌پذیر ساختن و توسعه‌ی دانش خلق‌شده توسط افراد در سازمان و چگونگی کاربرد این دانش در بین کارکنان خواهد داشت. تفکر مدیر به‌طور مستقیم تأثیر خود را در تصمیم‌ها، طرح‌ها، رفتارها، نحوه‌ی برخورد با مسائل و شرایط گوناگون سازمان متجلی می‌سازد، و می‌توان از این نوع نتایج نحوه‌ی تدوین و تنظیم تفکر مدیر را ردیابی نمود.

در پژوهش (Zareei 2007) به نقل از Keshtkaran & et, all, 2014) به نظر می‌رسد با ارتقا و بهبود سبک تفکر مدیران بتوان مدیریت دانش در سازمان را بهبود بخشید و توجه بیشتر به مدیریت دانش موجب خواهد شد کارکنان با استفاده از استعداد و انگیزه و نیروهای نهفته و بالقوه در کنار استراتژی دانایی در مسیر رشد و بالندگی گام بردارند. رشد و بالندگی سازمان‌ها عموماً و مراکز آموزشی خصوصاً در گروه تفکرات مدیران آن‌هاست، جریان دانش و اطلاعات در بین کارکنان به‌ویژه معلمان و آموزگاران در سطوح خلق، انتشار و کاربرد دانش در آن مراکز آموزشی است. موتور محركه‌ی مدیریت دانش در مراکز آموزشی ریشه در نهاد و تفکرات مدیران آموزشی است. اگر بتوان از طریق اعمال مدیریت دانش سطوح تفکر مدیران را پیش‌بینی کرد، امید است از طریق تقویت خلق، انتشار و کاربرد دانش تفکرات مدیران را هم افزایش داده و موجبات ارتقای محیط‌های علمی و آموزشی هرچه بیشتر فراهم گردد.

با توجه به مطالب گفته شده در پژوهش حاضر سعی شده بررسی شود که آیا می‌توان سبک تفکر مدیران را بر پایه‌ی خلق، انتشار و کاربرد دانش پیش‌بینی کرد؟

در این رابطه Stephen (2008) به نقل از (MahdaviShakib & Ahanchian, 2014) به بررسی رابطه‌ی سبک تفکر کارآفرینان با نوآوری در شرکت‌های چینی مبتنی بر فن‌آوری پرداخت. نتایج نشان داد تنها سبک تفکر آزادمنشانه با نوآوری رابطه‌ی مثبت و معنادار دارد، و Clark, Lesh, Trocchio & Wolman (2010) رابطه میان سبک‌های تفکر با سبک‌های یادگیری و آموزش در دانشجویان فوق‌لیسانس به بالا را بررسی کردند. نتایج نشان داد که سه سبک تفکر از تئوری خود حکومتی ذهنی استرنبرگ بالاتر از متوسط با سبک‌های یادگیری تئوری فلدر و سیلورمن همبستگی داشتند. سبک‌های تفکر محافظه‌کار، اجرایی و جزئی با سبک‌های یادگیری حسی و ترتیبی ارتباط داشتند. نتایج پژوهش kazimer, Lee & Loon (2012) به نقل از (Hoseyni & Danayifar, 2012) نشان داد که اعتماد بین همکاران با تعهد و تسهیم دانش ارتباط دارد. فرهنگ‌سازمانی که اعتماد مبتنی بر علاقه رابین همکاران تشویق می‌کند، تسهیم دانش را تسهیل می‌نماید. نتایج تحقیق Bryant (2013) نشان داد که هرچه ارشد بودن از طریق همکاران افزایش یابد، خلق و تسهیم دانش نیز تسهیل‌تر می‌شود. در تحقیق خود (1993) Mahdavishakib & Ahanchiyan تحت عنوان «نقش سبک‌های تفکر مدیران آموزشی در انطباق رفتار آنان با شاخص‌های رهبری تحولی» به این نتیجه رسیدند که مدیران آموزشی مورد بررسی بین سبک‌های نوع اول، دوم و سوم با یکدیگر رابطه معناداری وجود داشته است؛ اما بین هیچ‌یک از سبک‌های تفکر با شاخص‌های رهبری تحولی رابطه معناداری مشاهده نشد. Keshavrrzi, Safari, Hamidirad (2015) در پژوهشی با عنوان «بررسی تسهیم دانش بر یادگیری، نوآوری و عملکرد سازمانی تأثیر مثبت دارد؛ همچنین تسهیم دانش آشکار تأثیر بیشتری بر عملکرد مالی و تسهیم دانش نهان تأثیر قوی‌تری بر عملکرد عملیاتی دارد.

در مقاله‌ای Aminpour, Hosseini Sarkhosh, Akhavan & Kiya (2015) تحت عنوان «بررسی رفتار تسهیم دانش کارکنان در یک سازمان با فناوری پیشرفته مبتنی بر نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده» نتایج پژوهش، از اثر مثبت و معنادار قصد تسهیم دانش و کنترل رفتاری در ک شده بر رفتار تسهیم دانش حمایت کرد. در پژوهشی Azizinejad (2016) با عنوان «بررسی رابطه‌ی سبک تفکر بخش‌های چهارگانه‌ی مغزی با مهارت‌های مدیران در دانشگاه آزاد اسلامی» می‌گوید: یافته‌ها نشان می‌دهد که رابطه معناداری بین تسلط سبک تفکر تحلیلی یک‌چهارم

معزی الف، سلط سبک تفکر بین فردی یک‌چهارم معزی ج و بین سلط سبک تفکر خلاق یک‌چهارم معزی د و مهارت‌های مدیران وجود دارد، به طوری که هر چه سبک تفکر بخش‌های معزی الف، ج و د غالب باشد، مهارت‌های مدیران بهبود خواهد یافت؛ ولی بین سبک تفکر با توالی یک‌چهارم معزی ب و مهارت مدیران رابطه وجود ندارد.

مبانی نظری

سبک تفکر: سابقه نظریه سبک‌ها بر روی یادگیری به اوایل دهه نود برمی‌گردد. در سال ۱۹۹۱ نظریه سبک‌های شناختی و پس از چندی نظریه سبک‌های تفکر استرنبرگ در حیطه آموزش و پژوهش مطرح شد. بر اساس نظریه خود حکومتی ذهنی استرنبرگ، انسان ترجیحاتی در برخورد با امور پیرامونی و تفکر درباره آن‌ها دارد که به آن سبک تفکر گفته می‌شود. در رابطه با سبک تفکر نظریات زیر وجود دارد : ۱-سبک تفکر (Sternberg, 1992) به نقل از Keshtkaran, et, all (2009) که این نظریه سیزده سبک تفکر را توصیف می‌کند که در پنج بعد شامل: کارکردها، شکل‌ها، سطوح، حوزه‌ها و گرایش‌ها از یکدیگر متمایز می‌شوند.. ۲-سبک تفکر (Harrison & Bramson, 2002) به نقل از Qelichkhani & Rajabi, 2014 که شامل ۵ سبک می‌شود. و در جدول ۱ به اختصار در مورد هر سبک توضیحاتی داده شده است:

جدول ۱ - سبک‌های تفکر هریسون و برامسون و ویژگی‌های هر سبک

سبک	مشخصات	أنواع سبک‌های تفكير هریسون و برامسون
ترکیبی گرا	از نظر افراد دارای سبک ترکیبی، هر لسلی دیدگاه و نقطه نظر خاصی برای خود دارد و هیچ دو نظری پیدا نمی‌شود که واقعیت برای آنها بکسان باشد. بر اساس این باور، افراد ترکیبی گرا آماده روابطی و شنیدن دیدگاه‌ها و نظرات مشناهاد هستند. به عبارتی این افراد مستعد و آماده چاش و بحث کردن می‌باشند.	از نظر افراد دارای سبک ترکیبی، هر لسلی دیدگاه و نقطه نظر خاصی برای خود دارد و هیچ دو نظری پیدا نمی‌شود که واقعیت برای آنها بکسان باشد. بر اساس این باور، افراد ترکیبی گرا آماده روابطی و شنیدن دیدگاه‌ها و نظرات مشناهاد هستند. به عبارتی این افراد مستعد و آماده چاش و بحث کردن می‌باشند.
آرمان گرا	افراد آرمان گرا تحت تأثیر اهداف و معیارهای عالی قرار داشته و تکریش ارزشی به مسائل و اشیاء دارند. آنها برخلاف افراد ترکیبی گرا در نقش رسپتور سازمان، به دنبال ایجاد توازن و خسروانی از افراد هستند. به عبارتی از تعارض و برهیز می‌کنند و سعی در سازگاری دارند.	افراد آرمان گرا تحت تأثیر اهداف و معیارهای عالی قرار داشته و تکریش ارزشی به مسائل و اشیاء دارند. آنها برخلاف افراد ترکیبی گرا در نقش رسپتور سازمان، به دنبال ایجاد توازن و خسروانی از افراد هستند. به عبارتی از تعارض و برهیز می‌کنند و سعی در سازگاری دارند.
عمل گرا	افراد عمل گرا اغلب همیزان زیادی شوک طبیعی و سرعت در موافقتنامه با اندیشه‌های دیگران را نشان می‌دهند. شعار این افراد "هر چیزی که عملی باشد" است. آنها افرادی برآنده های بزرگ و بلند مدت نیستند بلکه تعابی دارند منکران عملی و کوتاه مدت بوده و رویکردی مرحله به مرحله به زندگی داشته باشند.	افراد عمل گرا اغلب همیزان زیادی شوک طبیعی و سرعت در موافقتنامه با اندیشه‌های دیگران را نشان می‌دهند. شعار این افراد "هر چیزی که عملی باشد" است. آنها افرادی برآنده های بزرگ و بلند مدت نیستند بلکه تعابی دارند منکران عملی و کوتاه مدت بوده و رویکردی مرحله به مرحله به زندگی داشته باشند.
تحلیل گرا	افراد تحلیل گر ظاهراً خوب‌ترند، سخت کوش و احتمال‌آورند و به سختی قابل پیش‌بینی هستند. آنها دنبی را منطقی و منظم می‌بینند و به منطق و وجود سک راه صحیح برای تحسیم کارها اعتقدند. استراتژی آنها روش تحلیلی و علمی می‌باشد که اینگونه است: "اگر کاری برای تحسیم دادن دارد بامی خواهیم گزینید باید آن را روی کاغذ نوشته، سپس شروع به گردآوری اطلاعات کنید و بطور روشن و منظم برایم روزی کنید که قصد دارید آن را یگنونه تحسیل دهیم؟"	افراد تحلیل گر ظاهراً خوب‌ترند، سخت کوش و احتمال‌آورند و به سختی قابل پیش‌بینی هستند. آنها دنبی را منطقی و منظم می‌بینند و به منطق و وجود سک راه صحیح برای تحسیم کارها اعتقدند. استراتژی آنها روش تحلیلی و علمی می‌باشد که اینگونه است: "اگر کاری برای تحسیم دادن دارد بامی خواهیم گزینید باید آن را روی کاغذ نوشته، سپس شروع به گردآوری اطلاعات کنید و بطور روشن و منظم برایم روزی کنید که قصد دارید آن را یگنونه تحسیل دهیم؟"
واقع گرا	افراد واقع گرا تعابی دارند ظاهری صادقانه، تبرومند و رک داشته باشند. مهمترین استراتژی آنها، اکتشاف تجربی است که سنج بنای واقع گرایی است. تبروی اصلی این افراد مشخص کردن اهداف کوتاه مدت و واضح است و به سرعت راه‌های عمل ارائه می‌دهند.	افراد واقع گرا تعابی دارند ظاهری صادقانه، تبرومند و رک داشته باشند. مهمترین استراتژی آنها، اکتشاف تجربی است که سنج بنای واقع گرایی است. تبروی اصلی این افراد مشخص کردن اهداف کوتاه مدت و واضح است و به سرعت راه‌های عمل ارائه می‌دهند.

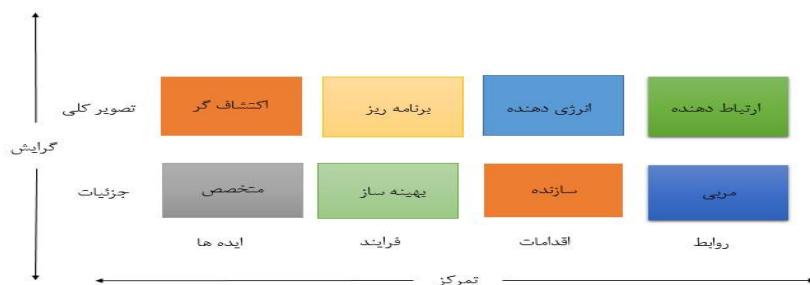
۳- نظریه‌ی شش کلاه تفکر ادوارد دی بونو^۱ است. با مفاهیمی که دی بونو در کتاب "شش کلاه تفکر" منتشر کرده است، شما می‌توانید با گذاشتن کلاه‌های خیالی با رنگ‌های سفید (حقایق و تصاویر)، قرمز (دیدگاه احساسی)، سیاه (وکیل مدافعان شیطان)، زرد (جنبه‌ی مثبت)، سبز (جنبه‌ی منفی)، آبی (دیدگاه سازمانی) شش دیدگاه مختلف به یک مساله داشته باشید. این روش به شما کمک می‌کند که مسائل تان را خیلی ماهرانه بررسی کنید تا از سبک تفکر عادت کرده، رهایی یابید. شش کلاه تفکر روش قدرتمند برای تیم هاست تا از زوایایی مختلف به مسئله نگاه کنند. استعاره کلاه‌های مختلف تفکر به مردم کمک می‌کند تا دیدگاه‌های متناوب و حتی رقابتی پیدا کنند.^۴- خود ارزیابی پیرسون: براساس ارزیابی‌های پیرسون^۲، سبک‌های تفکر عادات مثبتی هستند که برای تقویت تفکر انتقادی، حل مشکل و تصمیم گیری نقش دارند. در حالیکه سبک تفکر کسی بهتر از دیگری نیست. بلکه تعادلی از سبک‌های مختلف است که نتیجه آن تصمیم گیری بهتر خواهد شد. پیرسون نیز هفت رویکرد تفکر را قائل است: **تحلیلی^۳: تفکر روشن، منظم و منطقی،**

1. Edward De Bono

2. Pearson

3. analytical

کاوشگر^۱: کنجکاو، هوشیار و علاقمند به جهان پیرامون، **خردمندانه^۲**: محتاطانه، فروتن، بازتابی و استراتژیک، **آزاد اندیش^۳**: از نظر فکری آزاد و منصف سیستمی (نظاممند) **۴**: مفهومی، فرایند گرا و شهودی، به وقت : کارآمد، قابل اعتماد و مسئولیت پذیر، حقیقت جو : مستقل، سخت فکر و دارای شک و تردید نسبت به مسائل و ۵- الگوی دو بعدی تفکر که دارای سه مرحله‌ی گرایش، تمرکز و ترکیب گرایش و تمرکز است و سبک‌های تفکر که در شکل ۱ نشان داده شده را به وجود می‌آورند.

شکل ۱- الگوی دو بعدی تفکر

خلق دانش: نظریه‌ی خلق دانش سازمانی، موضوع جدیدی در دنیای علم است و تقریباً ۱۵ سالی می‌شود که در علم مدیریت مطرح شده است. هدف این نظریه شناسایی شرایطی است که در آن خلق دانش را قادر به نوآوری و یادگیری کند. Nonaka (1994) (Qelichkhani & Takeushi (1995), Krogh Et,All (2000), Voelpel (2006) Rajabi, 2014 به کارگیری آن دانش در قالب یک نوآوری، فاصله زیادی وجود دارد. خلق دانش یکی از مقدمات در نوآوری است. هرچند که در بسیاری از موارد، نوآوری، با تکیه بر دانش‌های موجود سازمان یا جذب دانش از بیرون از سازمان، محقق می‌شود. مهم‌ترین نظریاتی که در رابطه با خلق دانش وجود دارد نظریه‌ی SECI، چهار حالت تبادلات دانش و نظریه‌ی C7 است.

1. researcher

2. wisely

3 .free thinker

4 .systematic

نظریهٔ SECI در سال ۱۹۹۵ به نقل از^۱ Elami, et, all, 2014) در کتاب معروف شرکت‌های دانش آفرین ارائه شد، که یکی از مطرح‌ترین کتاب‌ها در ادبیات مدیریت دانش است. دانش در تعاملات بین دانش پنهان و آشکار خلق می‌شود. در این تعاملات، دانش پنهان و آشکار را از لحاظ کمیت و کیفیت توسعه می‌دهد. چهار حالت برای تبادلات دانش وجود دارد که عبارت‌اند از: اجتماعی کردن^۲ (پنهان به پنهان)، بیرونی کردن^۳ (پنهان به آشکار)، ترکیب کردن^۴ (آشکار به آشکار) و درونی کردن^۴ (آشکار به پنهان).

C7: مدل مفهومی جدیدی که برای درک چگونگی خلق دانش مطرح شده است مدل C7 نام دارد. این مدل بیان می‌دارد که هفت C ارائه شده در زیر، نقش اساسی در خلق دانش سازمانی ایفا می‌کند. این مفاهیم عبارت‌اند از: ایجاد رابطه، تقارن زمانی، درک و فراگیری، ارتباطات، مفهوم‌سازی، مشارکت و هوش جمعی. مدل C7 را می‌توان از طریق سطوح انتزاعی و تلخیصی مختلفی تعریف نمود. Litnin (1987) به نقل از Haryoynas, 2006 (فناوری، زبان و زمینه و محتوی سازمانی را تعریف نموده است. در زمینهٔ فناوری، سیستم اطلاعاتی، سیستم‌های هدف را به این دیدگاه محدود می‌کند که چطور داده‌ها به طور کارآمدتر پردازش می‌شوند و در یک حامل اطلاعات مشخص ذخیره می‌گردند. در محتوی زبانی، سیستم اطلاعاتی وسیله و محیطی برای ادراک و ارتباط زبانی فراهم می‌آورد و در حیطهٔ سازمانی سیستم اطلاعاتی از فرآیند سازمانی حمایت می‌نمایند، آن را توانا ساخته، و در آن ایفای نقش می‌کند که در برگیرندهٔ تعاملات و همکاری بشر است، مانند حوزهٔ تصمیم‌گیری.

انتشار دانش : انتشار دانش، فعالیتی نظاممند، به‌منظور مبادله دانش، اطلاعات و تجربه در میان اعضای یک گروه یا سازمان، یا فرآیند شناسایی، توزیع و بهره‌برداری از دانش موجود به‌منظور حل مطلوب‌تر مسائل موجود سازمان نسبت به گذشته است. Yung & Wu (2008) به نقل از Vshavarzi, 2015) هدف انتشار دانش خلق دانش جدید از طریق ترکیب‌های مختلف دانش موجود یا بهره‌برداری بهتر از آن است (Wanwoorcom & Sandres, 2010) به نقل از Vshavarzi, 2015) انتشار دانش یک ابزار بنیادی برای دریافت و توزیع (دانش آشکار و پنهان) ، از درون یا بیرون سازمان به‌منظور نوآوری و بهبود عملکرد است. How et,all (2009) به نقل از (Vshavarzi, 2015) فعالیت‌های انتشار دانش به دو دسته انتشار دانش آشکار و نهان تقسیم

1. socialization

2. externalization

3. combination

4. internalization

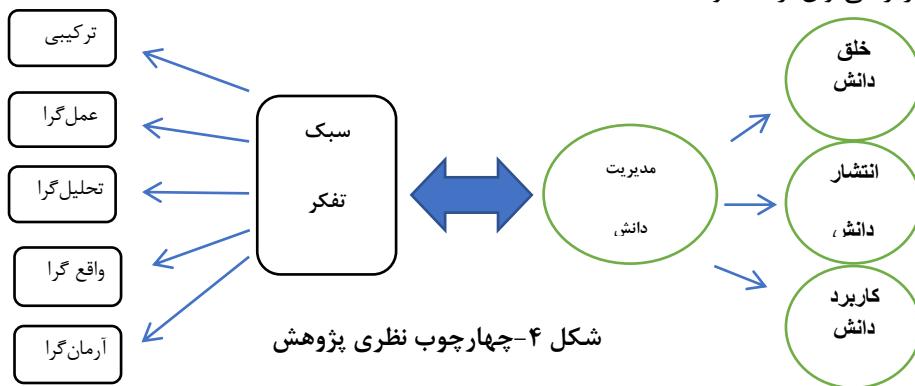
می‌شود. (Nonako & Takishi, 1995) به نقل از (Vshavarzi, 2015) در انتشار دانش آشکار افراد اطلاعات به دست آمده از منابع مختلف را برای دیگران توزیع می‌کنند و در انتشار دانش نهان نیز کارکنان از طریق گفت‌و‌گو و تفکر درباره‌های تجربه‌های خود به انتشار دانش نهان می‌پردازن. (Coacs 2006) به نقل از (Adel, 2010) چهار عنصر عمدۀ در انتشار مؤثر دانش عبارت‌اند از : ۱- کاربر یا استفاده‌کننده موردنظر اطلاعات یا فرآورده‌ای که قرار است انتشار یابد. ۲- منبع انتشار که عامل، سازمان یا فردی است که مسئول تولید اطلاعات یا محصول و یا مسئول هدایت فعالیت‌های انتشار است. ۳- محتوی یا پیامی که منتشر می‌شود، یعنی دانش و فراورده جدید و هرگونه اطلاعات یا مواد پشتیبانی کننده و ۴- رسانه‌ی انتشار که عبارت است از روش‌هایی که دانش یا فرآورده‌ی توصیف‌شده، بسته‌بندی و انتقال می‌یابد.

نکته‌ی کلیدی که در تبدیل اطلاعات به دانش و به عبارت بهتر کاربردی شدن اطلاعات وجود دارد، مسئله‌ی انتشار دانش است. در تعاریف اولیه، انتشار را در یک ساختار یک‌طرفه در نظر گرفته‌اند که ابتدا دانشی تولید می‌شود، سپس رسانه یا ناقلی آن را از منبع تولید به گیرنده‌گان می‌رسانند و درنهایت دانش مورداستفاده قرار می‌گیرد. ایرادی که بر این نظریه وارد است، جدا در نظر گرفتن هر عامل و مشخص تلقی شدن هر مرحله از مراحل هفتگانه از تولید تا به کارگیری دانش (تولید، اعتبار گذاری، تدوین، انتشار، تطابق، اجرا، نهادینه‌سازی) می‌باشد. با این دیدگاه پدیده‌ی انتشار نیز به صورت خطی در نظر گرفته می‌شود که در آن اطلاعات بسته‌بندی‌شده از یک مکان به مکان دیگر منتقل می‌گردد. اما انتقال دانش تعاملی می‌باشد، نه خطی. و ارتباط نزدیک و همکاری تنگاتنگ بین سه گره (تولید، رسانه و کاربرد) وجود دارد.

کاربرد دانش : استفاده از دانش، یکی از مراحل اصلی در بین فعالیت‌های مدیریت دانش است، زیرا دانش زمانی مفید خواهد بود که مورداستفاده قرار گیرد. فرآیندهای خاصی برای مدیریت دانش معرفی شده است که می‌توان آن‌ها را در چهار دسته ۱) کسب، خلق و تولید دانش، ۲) سازماندهی نگهداری و انبار ۳) انتقال، اشتراک و توزیع و ۴) استفاده، کاربرد و بهره‌برداری طبقه‌بندی کرد. اما نکته‌ای که تقریباً در تمامی مدل‌ها به چشم می‌خورد، تأکید بر استفاده و به کارگیری دانش است و دیگر مراحل، به مثابه مقدمه‌ای در ایجاد بسترها لازم و مناسب برای به کارگیری دانش در جهت بهبود عملکرد هستند. Hashemzadeh, et, (2013, all) در مطالعه خود، راجع به کسب مزیت رقابتی در صنعت با استفاده از رویکرد مدیریت دانش، کاربرد دانش را فرآیند مشارکت دانش در تولید کالاهای خدمات و اقدامات سازمانی برای ایجاد ارزش می‌داند و کاربرد دانش را در پاسخگویی به دانش مربوط به مشتری، پاسخگویی به دانش مربوط به رقبا و پاسخگویی به دانش مربوط به تکنولوژی می‌داند. کاربرد دانش شامل کاربرد

دانش برای حمایت از تصمیم‌گیری، اقدام و حل مسئله می‌باشد و می‌تواند نهایتاً به خلق دانش منجر شود، زیرا که مدیریت دانش سیکلی پیوسته است. دانش خلق شده نیاز دارد تا کسب، تسهیم و به کاربرده شود و درنتیجه چرخه ادامه داشته باشد. بنابراین کاربرد مؤثر دانش شامل استفاده از اشتباهات قبلی، استفاده از دانش برای حل مسائل جدید، انطباق منابع دانش برای مسائل، به کارگیری دانش ذخیره شده برای بهبود اثربخشی، استفاده از دانش برای تنظیم مسیر راهبردی و قابل دسترس ساختن منابع دانش برای حل مسئله می‌باشد. بیان داشته که کاربرد دانش مهم‌ترین فرایند مدیریت دانش می‌باشد، چراکه مزیت رقابتی متعلق به سازمان‌هایی که بهترین دارایی دانش را دارند نیست، بلکه متعلق به سازمان‌هایی است که به بهترین صورت از دانش خود در عمل استفاده می‌کنند. اگر دانش تبدیل به عمل نشود و فعالیت‌های سازمانی بر اساس دانش سازمان صورت نگیرد، همه فعالیت‌ها و فرآیندهای مدیریت دانش بی‌نتیجه خواهد بود. زیرا به کارگیری دانش شکاف بین دانستن با عمل کردن را از بین می‌برد و حلقه‌ی مهم بازخورد یادگیری با انجام دادن و کاربرد به وجود می‌آید (Adli, 2005).

بر پایه‌ی نکاتی که در مبانی نظری و تجربی، مورد بحث قرار گرفت چارچوب نظری به شرح زیر می‌توان ارائه نمود:

روش شناسی

این مطالعه از حیث هدف کاربردی و از حیث شیوه‌ی جمع آوری داده‌ها، توصیفی، تک متغیری و همبستگی است. جامعه‌ی آماری مورد مطالعه درین پژوهش همه‌ی مدیران شاغل درمدارس و مدیران اداره‌های آموزش و پرورش استان البرز در سال تحصیلی ۹۷-۹۶ در کلیه دوره‌های

تحصیلی و ادارات آموزش و پرورش را شامل می‌شود. معمولاً اجرای پرسشنامه بر روی مدیران دشوار است، زیرا مدیران پرمشغله هستند و پرسشنامه بعد از موافقت و تایید آنها خدمتشان تحويل داده شده است. بنابراین از روش نمونه برداری در دسترس استفاده شده است. از بین حدود ۴۰۰ نفر، ۱۶۷ نفر به صورت نمونه‌ی در دسترس به پرسشنامه پاسخ داده اند.

ابزارسنجش پرسشنامه‌ی محقق ساخته‌ی مدیریت دانش در ۱۲ گویه شامل سه مؤلفه است. سوالات ۱ تا ۴ خلق دانش، ۵ تا ۸ کاربرد دانش، ۹ تا ۱۲ انتشار دانش را اندازه‌گیری می‌کند. که مدیران نظر خود را به صورت طیفی چهاردرجه‌ای (همیشه، اغلب، گاهی، به ندرت) اعلام می‌دارند و پرسشنامه‌ی سبک تفکر که توسط هریسون و برامسون (۲۰۰۲) ساخته شده، این بخش مجموعه‌ای از ۱۸ سوال ۵ گزینه‌ای است و فرد براساس ترجیحات خود، آنها را از ۵ به ۱ رتبه بندی می‌کند که ۵ بیشترین و ۱ کمترین شباهت را به فرد دارد. مجموع نمره‌های کسب شده‌ی ۱۸ سوال از هر گزینه، یک سبک فکری را می‌سنجد. مجموع نمره‌های سوال اول سبک فکری ترکیبی، سوال دوم سبک فکری آرمان‌گرا، سوال سوم سبک فکری عمل‌گرا، سوال چهارم سبک فکری تحلیل‌گر و سوال پنجم سبک فکری واقع‌گرا را می‌سنجد. نمره‌ی ۶۰ یا بالاتر اوج سبک فکری، نمره‌ی بین ۵۹ – ۴۹ دارای توانایی انطباق سبک فکری با شرایط مختلف و نمره‌ی ۴۸ یا پایین‌تر سبک فکری نسبی که می‌توان آن را نادیده گرفت، را نشان می‌دهد. تعاریف مربوط به هر سبک تفکر در جدول ۲ آورده شده است.

برآورد نهایی اعتبار پرسشنامه‌ی مدیریت دانش به مقدار $a=0.9125$ محاسبه گردید و اعتبار مؤلفه‌های آن به ترتیب $0.7803 = (F1)$ خلق دانش، $0.7778 = (F2)$ انتشار دانش، $0.8527 = (F3)$ کاربرد دانش به دست آمد. اعتبار پرسشنامه‌ی سبک تفکر به شرح زیر برآورد شد: $0.873 = (A)$ تفکر ترکیبی، $0.6188 = (B)$ تفکر آرمان‌گرا $0.7848 = (C)$ تفکر عمل‌گرا، $0.8917 = (D)$ تفکر تحلیل‌گرا، $0.8017 = (E)$ تفکر واقع‌گرا است. لازم به ذکر است پرسش نامه‌ی مؤلفه‌های تفکر تک بعدی است و لذا برای برآورد پایایی آن نمی‌توان از فرمول متداول آلفای کرونباخ استفاده کرد و ناچار از فرمول فرگوسن (0.949) استفاده گردید.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

در تحلیل داده‌ها برای سوال اول (تفکر مدیران و هر یک از مؤلفه‌های آن، در جامعه‌ی مورد مطالعه تا چه میزان است؟) چون میانگین نظری برای سبک تفکر وجود نداشت، از فاصله اطمینان ۹۹ درصدی استفاده شد. معین شد که تفکر ترکیبی بین ۵۱/۰۵ و ۵۳/۹۳، تفکر

آرمان گرا بین ۵۲/۷۹ و ۵۵/۰۰، تفکر عمل گرا (C) بین ۵۴/۳۷ و ۵۷/۳۱، تفکر تحلیل گر (D) بین ۵۳/۷۰ و ۵۵/۹۹، و تفکر واقع گرا (E) بین ۵۱/۵۳ و ۵۴/۶۳ قرار دارد.

در پرسش دوم (خلق، انتشار و کاربرد دانش در جامعه) مورد مطالعه تا چه میزان است؟) از t تک نمونه‌ای استفاده شده است. در جامعه‌ای که گروه نمونه از آن استخراج شده است، متغیرهای مدیریت دانش به مفهوم کلی (F_{tot}) در حد متوسط، متغیرهای خلق دانش (F₁) در حد متوسط، متغیر انتشار دانش (F₂) بالاتر از حد متوسط و متغیر کاربرد دانش (F₃) هم در حد متوسط برآورده است.

برای پاسخ به پرسش سوم (طبقه بندی عامل‌های تفکر مدیران در جامعه) مورد مطالعه کدام است؟) و پرسش چهارم (رتبه بندی هر یک از عامل‌های مدیریت دانش در جامعه) مورد مطالعه کدام است؟) از مدل فریدمن استفاده شده است. در جامعه مدیران مدارس و مدیران شاغل در آموزش و پژوهش استان البرز در مجموعه متغیرهای تفکر مدیران، تفکر عمل گرا با نماد (C) بالاترین رتبه، تفکر ترکیبی با نماد (A) پایین‌ترین رتبه را دارا هستند. متغیر تفکر تحلیل گرا با نماد (D) در رتبه دوم، تفکر آرمان گرا با نماد (B) در رتبه سوم، تفکر واقع گرا با نماد (E) در رتبه چهارم جای گرفتند. و در مجموعه متغیرهای مدیریت دانش، متغیر انتشار دانش رتبه‌ی اول، خلق دانش رتبه‌ی دوم و کاربرد دانش رتبه‌ی سوم را کسب کردند. و به این ترتیب در جامعه مورد مطالعه کاربرد علم در رتبه‌ی نازل تری قرار گرفته است.

برای پاسخ به پرسش پنجم (آیا تفکر مدیران با ویژگی‌های فردی مدیران رابطه دارد؟) و سوال ششم (آیا خلق، انتشار و کاربرد دانش با ویژگی‌های فردی مدیران رابطه دارد؟) از مدل‌های آماری غیر پارامتری استفاده می‌شود. ویژگی‌های فردی مورد مطالعه در این پژوهش (جنسیت، تحصیلات، سن، سابقه خدمتی، محل خدمتی و نوع مدرسه) در مقیاس اسمی (مقوله‌ای) است. بنابراین لازم است تا متغیرهای تفکر مدیران نیز از طریق تقسیم طبقه‌ها به صورت مقوله‌ای در آیند. در مدل همچومنی مذکور کای رابطه‌ی جنسیت با خلق دانش، نوع مدرسه با کاربرد دانش و تفکر واقع گرا تایید شده است، و سایر ویژگی‌های فردی رابطه‌ای با مؤلفه‌های مدیریت دانش و سبک تفکر نداشتند.

برای پاسخ به پرسش آخر (آیا تفکر مدیران با خلق، انتشار، و کاربرد دانش رابطه دارد؟) از مدل همبستگی بنیادی استفاده می‌شود. هدف کلی، تبیین هرچه بیشتر مجموعه متغیرهای تفکر مدیران از روی متغیرهای خلق دانش، انتشار دانش، کاربرد دانش و ویژگی‌های فردی (سن

وتجربه خدمتی)، تاحد ممکن است. تحلیل همبستگی بینیادی به عنوان درونداد اساسی خود با دو مجموعه متغیر، که به هریک از آن‌ها می‌توان یک معنای نظری داد سرو کار دارد. استراتژی اساسی آن عبارت است از: استنتاج یک ترکیب خطی از مجموعه‌هایی از متغیرها به گونه‌ای که همبستگی بین دو ترکیب خطی بیشینه شود. تحلیل در آخر در جدول ۵ با استفاده از آزمون همبستگی بینیادی رابطه‌ی بین سبک تفکر مدیران با مؤلفه‌های مدیریت دانش شامل خلق، انتشار و کاربرد دانش نشان داده شده است.

جدول ۵ آزمون معنادار بودن رتبه‌های متوالی

ردیف	مقدارویژه λ	مقدارویژه λ	ضریب همبستگی R_C	مجذوره‌مبستگی بینیادی R_C^2	مقدار F	آزادی df	سطح معناداری
۱	۰/۱۰۳۰	۰/۱۰۳۰	۰/۳۰۵۵۹۶	۰/۰۹۳۳۸۹	۱/۲۲	۵=۲۵ ۵x	/۲۱۲۵
۲	۰/۰۶۳۹	۰/۰۶۳۹	۰/۲۴۵۰۱۸	۰/۰۶۰۰۳۴	۰/۹۱	۴=۱۶ ۴x	/۵۵۵۰
۳	۰/۰۲۲۹	۰/۰۲۲۹	۰/۱۴۹۶۵۵	۰/۰۲۲۳۹۷	۰/۵۲	x۳=۹ ۳	/۸۶۳۵
۴	۰/۰۰۵۹	۰/۰۰۵۹	۰/۰۷۶۴۷۰	۰/۰۰۵۸۴۸	۰/۲۵	x۲=۴ ۲	/۹۰۷۲
۵	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۵	۰/۰۲۱۷۱۸	۰/۰۰۰۴۷۲	۰/۰۸	x۱=۱ ۱	/۷۸۳۲

چنان‌که در جدول ۹ مشخص شده‌است، مقدار F متناظر با $\lambda_1 = 0/1030$ برابر $1/22$ است، که برای $5 \times 5 = 25$ درجه آزادی که در سطح $/2125$ از لحاظ آماری معنادار نیست. به همین ترتیب مقدار F با $\lambda_2 = 0/0639$ نیز برابر $0/91$ است و برای درجه آزادی $16 = 16 - 5 = 11$ ، در سطح $0/5550$ از لحاظ آماری معنادار نیست، مقدار F متناظر با $\lambda_3 = 0/0229$ و $\lambda_4 = 0/0059$ نیز معنادار نیست. لذا بر پایه این جدول خلاصه، دو ماتریس از ضرایب استاندارد شده متغیرهای بینیادی نمی‌توان به دست آورد (برای هریک از دو مجموعه که در تحلیل وارد شده است، یک ماتریس). به عبارت دیگر این مقدار اطلاعات دقیقی درباره ترکیب زوج‌های متناظر با متغیرهای بینیادی که همبستگی‌های بینیادی جدول ۴-۱۰ را تولید می‌کند، به دست نمی‌دهد و می‌توان نتیجه گرفت

مجموعه تفکرات مدیر (تفکر ترکیبی، آرمان گرا، عمل گرا، تحلیل گرا، واقع گرا) را نمی‌توان برپایه مؤلفه‌های مدیریت دانش (خلق، انتشار، و کاربرد دانش) پیش‌بینی نمود. به بیان دیگر مجموعه تفکرات مدیران با مؤلفه‌های مدیریت دانش درسازمان‌های مورد مطالعه به حیطه‌های متفاوتی تعلق داشته و کم و بیش مستقل از یکدیگر عمل می‌نمایند.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر به پیش‌بینی سبک تفکر مدیران بر پایه‌ی خلق، انتشار و کاربرد دانش پرداخته است. همان‌طور که در تحلیل‌ها آمده است مدیران در جامعه‌ی آماری مورد مطالعه در تفکر ترکیبی بین ۵۱/۰۵ و ۵۳/۹۳، در تفکر آرمان گرا بین ۵۲/۷۹ و ۵۵/۰۰، در تفکر عمل گرا بین ۵۴/۳۷ و ۵۷/۳۱، در تفکر تحلیل گرین ۵۳/۷۰ و ۵۵/۹۹ و در آخر در تفکر واقع گرا نمره بین ۵۱/۵۳ و ۵۴/۶۳ را کسب کردند. و این یعنی طبق تعریف و طبقه‌بندی هریسون و برامسون آنها دارای سبک تفکر بین ۴۹-۵۹ که دارای توانایی انطباق سبک فکری خود با شرایط مختلف هستند. بنابراین مدیران در این جامعه‌ی آماری در هیچ کدام از سطوح تفکر به اوج سبک فکری نرسیدند و این برای افرادی که تصمیم گیرندگان و هدایت کنندگان در یکی از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی که با آینده سازان کشور در ارتباط مستقیم هستند، پسندیده نیست و لازم است برای ارتقا سبک تفکر آنان فعالیتهای جدی انجام شود. این نتیجه با پژوهش Keshtkaran & et, all (2014) مطابقت ندارد و چون در این پژوهش سبک تفکر تحلیل گرایی جامعه‌ی آماری آن با میانگین ۶۳ در اوج سبک فکری قرار دارند. همچنین در جامعه‌ی آماری مورد مطالعه، انتشار دانش بالاتر از حد متوسط و خلق، کاربرد و مدیریت دانش در حد متوسط قرار دارد. این نتیجه یعنی مدیران در این جامعه بیشتر اشاعه دهنده هستند و خلق و کاربرد دانش در آنها در حد مطلوبی قرار ندارد. و این در حالی است که اشاعه دانش بدون کاربرد آن و همچنین اشاعه‌ی دائم دانش کهنه و قدیمی تاثیری بر روی فرایند بهبود آموزش نخواهد داشت

در سوال‌های سوم و چهارم پژوهش (طبقه‌بندی عامل‌های تفکر مدیران و خلق، انتشار و کاربرد دانش در جامعه‌ی مورد مطالعه کدام است؟) نتیجه گرفته شد که تفکر عمل گرا بالاترین رتبه و تفکر ترکیبی پایین ترین رتبه را کسب کردند. و به ترتیب تفکر تحلیل گر رتبه‌ی دوم، آرمان گرا رتبه‌ی سوم و واقع گرا رتبه‌ی چهارم را به خود اختصاص دادند. با توجه به نتایج مشخص می‌شود که در جامعه‌ی مورد مطالعه مدیران دارای برنامه‌های بلند مدت و بزرگ

نیستند و تمایل دارند متفکران عملی و کوتاه مدت بوده و رویکردی مرحله به مرحله داشته باشند. که این موضوع با توجه به تغییرات دائمی که در نظام آموزش و پرورش ما اتفاق می‌افتد مطابقت دارد و این تغییرات اجازه‌ی برنامه ریزی بلند مدت به کسی را نمی‌دهد. همچنین مدیران از نظر پذیرش نظرات متضاد و مخالف خود و پذیرفتن اینکه هر انسانی دیدگاه و نقطه نظر خاصی دارد در رتبه‌ی پایین تری از سایر سبک‌ها قرار دارند و به نظر می‌رسد این موضوع هم بر می‌گردد به سیستم بسته‌ی محیط آموزش و پرورش که در این محیط فقط یک سری عقاید خاص قابل قبول و پذیرفته است و افراد خارج از این عقاید اصلاً پذیرفته نخواهند بود. در مورد مدیریت دانش، انتشار دانش در رتبه‌ی اول، خلق دانش در رتبه‌ی دوم و کاربرد دانش در رتبه‌ی سوم قرار دارند. که این بیانگر این است که مدیران در جامعه‌ی مورد مطالعه به کارکردن به شیوه‌ی سنتی تمایل دارند و کمتر سعی می‌کنند تا روش‌های جدید را در وظائف خود به کار بگیرند. نتیجه تحقیق سید احمد هاشمی و خلیلیان با نتایج پژوهش حاضر مطابقت دارد.

در سوال پنجم و ششم پژوهش (آیا تفکر مدیران و خلق، انتشار و کاربرد دانش با ویژگی‌های فردی آنها رابطه دارد؟) مشخص شد که نوع مدرسه با سبک تفکر واقع گرایی و کاربرد دانش و جنسیت با خلق دانش رابطه دارند..

و در آخر برای پرسش هفتم (آیا تفکر مدیران را بر پایه‌ی خلق، انتشار و کاربرد دانش می‌توان پیش بینی کرد؟) نتیجه این شد نمی‌توان پیش بینی کرد و تفکر مدیران با مؤلفه‌های مدیریت دانش به حیطه‌های متفاوتی تعلق داشته و کم و بیش مستقل از یکدیگر عمل می‌کنند. پژوهشی که مستقیماً به بررسی مؤلفه‌های سبک تفکر مدیران با مدیریت دانش پردازد یافت نشد.

در نهایت می‌توان گفت مدیران مدارس و مدیران ادارات آموزش و پرورش استان البرز از نظر سبک‌فکری در حد متوسط هستند و نیاز دارند تا با آموزش سبک‌فکری خود را ارتقا د هندو همچنین از نظر خلق دانش و کاربرد دانش جدید نیز در حد متوسط هستند و باید آموزش‌های لازم در این زمینه را ببینند.

محدودیت‌های پژوهش

- با توجه به اینکه جامعه‌ی آماری موردنظر مدیران مدارس بودند و مدیریت از کارهای پرمشغله می‌باشد، بسیاری از آنان حاضر به همکاری نبودند و درنتیجه نمونه نمی‌توانست تصادفی باشد و ناچار باید از نمونه‌ی در دسترس استفاده شود.

۲. باوجود مجوز از آموزش‌وپرورش کل استان البرز، واحدهای پژوهش نواحی مختلف آموزش و پژوهش باوجوداینکه پژوهشگر خود از آموزگاران و همکار محسوب می‌شد، حاضر به همکاری با پژوهشگر نشندند که این اجازه را به وی بدهند تا در یک جلسه‌ی عمومی مدیران اقدام به پر کردن پرسشنامه کند. درنتیجه با توجه به پراکندگی مدارس و اینکه در هر مدرسه در صورت موافقت مدیر فقط یک پرسشنامه انجام می‌شود، کار بسیار وقت‌گیر و با پیشرفت کمی بود.

پیشنهادهای پژوهش

۱. پیشنهاد می‌گردد برای تقویت نتایج پژوهش حاضر، پژوهش در همین جامعه‌ی آماری ولی به‌گونه‌ای که جامعه‌ی آماری دربرگیرنده‌ی تعداد بیشتری از مدیران باشد انجام گیرد، تا شاید با این کار بتوان رابطه بین مؤلفه‌های پژوهش را اثبات کرد.

۲. در این پژوهش از پرسشنامه‌ی سبک تفکر هریسون استفاده شده است. پیشنهاد می‌شود برای تقویت نتایج پژوهش حاضر از «پرسشنامه‌ی سبک تفکر استرنبرگ» که عمومیت بیشتری دارد، و یا از دیگر ابزار سنجش ازجمله مصاحبه و مشاهده استفاده گردد.

پیشنهادهای کاربردی پژوهش

۱. کارگاه‌ها یا کلاس‌های ضمن خدمتی جهت بالا بردن سبک تفکر مدیران و اطلاعات عمومی آن‌ها از انواع سبک تفکر تشکیل شود.

۲. در انتخاب مدیران سبک تفکر آن‌ها مورد سنجش قرار بگیرد.

۳. موانعی که بر سر راه پیاده‌سازی مدیریت دانش مخصوصاً کاربرد دانش وجود دارد بررسی شود.

۴. آموزش‌هایی از طریق کلاس‌های ضمن خدمت یا کارگاه‌های آموزشی جهت بالا بردن توان پیاده‌سازی مدیریت دانش توسط مدیران، به مدیران، داده شود.

منابع

- Aminpour, A., Hosseini Sarkhosh, S.M., Akhavan, P., & Kiya, A. (2015). Examination of knowledge sharing behavior of employees in one organization with improved technology based on planned behavior idea. *Innovation Management*. 4, 61-80.
- Azizinejad, Q., & Alipour Darvishi, Z. (2012). Introducing the Model of Factors Influencing Knowledge Sharing Departments OF Islamic Azad University (Survey in the North Branch of Tehran and Science and Researches Campus). *Journal of Information Technology Management*. 10 (4), 91-116, (Persian).
- Bryant, Q. (2014). examination of Factorial structure of sharing knowledge, knowledge creation, and organizational confidence. *Innovation and value making*, 2, No. 5.
- Tahvili, M. (2017). Types of thinking style. www. behinegi. com
- Clarke, T. A., Lesh, J. J., Trocchio, J. S., & Wolman, C. (2010). Thinking styles: teaching and learning styles in graduate education students. *Educational Psychology*, 30(7), 837-848.
- Elami, F., Narenji Sani, F., & Yuzbashi, A. (2014). examination of Factorial structure of sharing knowledge, knowledge creation, and organizational confidence. *Innovation and value making*. 5, 5-20. (Persian).
- Elami, F., Narenji Sani, F., & Yuzbashi, A. (2014) «examination of Factorial structure of sharing knowledge, knowledge creation, and organizational confidence», *Innovation and value making*, second year, summer, 2014, No. 5, Tahvili Masoud (2017) , «Types of thinking style», www. behinegi. com
- Haryoynas, K. (2006). The 7C mode for Organizational knowledge creation and management. Translated by Motevasili., & Ayubi : *Planning Budgeting*. 96, 89-103. (Persian).
- Hashemzadeh, M., Ro'yayi H., & Majidifard, M. (2013). *Application of knowledge in the library of Urmia university Urmia medical science university by combined pattern*. Ministry of science, research and technology - Birjand university - faculty of education and psychology. (Persian).
- Hoseyni, M., & Danayifard, H. (2012). The impact of citizenship behavior on knowledge sharing: the study of the role of mediator on knowledge sharing: the study of the role of mediating role of organizational culture. *Management sciences of Iran*. 28, 109-130. (Persian).

-
- Keshavarzi, A., Safari, S., & Hamidirad, J. (2015). Understanding the Impact of Knowledge Sharing on Learning and Organizational Performance. *Industrial Management Landscape*. 22, 103-128. (Persian).
- Keshtkaran, A., Mohabati, F., Hedayati, S.P., & Roshanfar, A. (2014). Relationship between thinking style and organizational innovation of senior and junior managers of Shiraz Educational Hospitals. *Journal of School of Public Health and Institute of Public Health Research*. 4 (7), 33-40, (Persian).
- Mahdavi-Shakib, A. (2014). The relationship between thinking style and organization innovation of managers of Shiraz hospitals. *Faculty of Health and Health Research Institute*. 4 (7), 33-40. (Persian).
- Qelichlee, B., & Rajabi-Sharabadi, A. (2014). A study of knowledge creation, innovation based on Organizational agility. *Industrial Management Landscape*. 16, 98-116, (Persian).
- Samadi, M., & Seyf, M. (2007). "Management process Education. Tehran: Payame Noor University". (Persian).